

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

PADOMES REGULA (ES) 2016/369

(2016. gada 15. marts)

par ārkārtas atbalsta sniegšanu Savienībā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 122. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Savstarpēja palīdzība un atbalsts, saskaroties ar katastrofām, vienlaikus ir gan ļoti nozīmīga universālās vērtības – cilvēku savstarpējās solidaritātes – izpausme, gan morāls pienākums, jo šādas katastrofas var novest pie tā, ka ievērojams skaits cilvēku nespēj apmierināt savas pamatvajadzības, kam var būt spēcīga nelabvēlīga ietekme uz viņu veselību un dzīvību.
- (2) Gan cilvēka izraisīto, gan dabas katastrofu ietekme Savienībā kļūst arvien graujošāka. Tas ir saistīts ar vairākiem faktoriem, piemēram, klimata pārmaiņām, taču arī ar citiem veicinošiem ārējiem faktoriem un apstākļiem, kas vēršas plašumā Savienības kaimiņvalstīs. Savienību patlaban iespaidojošā situācija migrācijas un bēgļu jomā ir spilgts piemērs gadījumam, kad, neraugoties uz Savienības centieniem novērst šīs situācijas pamatcēloņus, kas ir meklējami trešās valstīs, ir iespējama tieša ietekme uz ekonomisko situāciju dalībvalstīs.
- (3) Šī situācija bija iemesls, kāpēc Eiropadome 2016. gada 19. februārī aicināja Komisiju izveidot spējas, lai iekšēji varētu sniegt humāno palīdzību nolūkā atbalstīt valstis, kuras saskaras ar lielu bēgļu un migrantu skaitu.
- (4) Cilvēka izraisītām vai dabas katastrofām var būt tāds mērogs un ietekme, ka tās var izraisīt nopietnas ekonomiskas grūtības vienā vai vairākās dalībvalstīs. Tās var notikt arī vienā vai vairākās tādās dalībvalstīs, kas jau saskaras ar nopietnām ekonomiskām grūtībām citu iemeslu dēļ, tādējādi vispārējo ekonomisko situāciju attiecīgajās dalībvalstīs pasliktinot un saasinot vēl vairāk. Jebkurā gadījumā tiktu nelabvēlīgi ietekmētas attiecīgo dalībvalstu reaģēšanas spējas, kas savukārt negatīvi ietekmētu palīdzību un atbalstu, kas tiek sniegts grūtībās nonākušajiem cilvēkiem.
- (5) Kaut gan Savienība jau patlaban var piešķirt makrofinansiāla rakstura atbalstu dalībvalstīm un, izmantojot Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (ESSF), kas izveidots ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2012/2002 ⁽¹⁾, izrādīt Eiropas solidaritāti katastrofu skartiem reģioniem, šobrīd Savienības līmenī nav pieejams neviens atbilstošs instruments, ar kuru pietiekami prognozējamā un neatkarīgā veidā varētu apmierināt tādas katastrofu skarto cilvēku humānās vajadzības kā, piemēram, pārtikas palīdzība, ārkārtas veselības aprūpe, patvērumš, ūdens, sanitārija un higiēna, aizsardzība un izglītība. Savstarpēju palīdzību var piedāvāt Savienības civilās aizsardzības mehānisma ietvaros, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES ⁽²⁾, tomēr minētā mehānisma darbība

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 2012/2002 (2002. gada 11. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

balstās uz dalībvalstu brīvprātīgu ieguldījumu. Palīdzību un atbalstu varētu sniegt arī ar esošo Savienības politikas un finansēšanas instrumentu palīdzību, piemēram, to, kuru mērķis ir izveidot Savienībā brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Tomēr jebkura šāda veida palīdzība un atbalsts būtu blakus virziens, papildu pasākums centieniem sasniegt minēto instrumentu galvenos politikas mērķus, un tāpēc tā darbības joma un mērogs būtu ierobežoti.

- (6) Tāpēc šķiet atbilstoši, ka Savienība rīkojas solidāri, lai apmierinātu katastrofās cietušo cilvēku pamatvajadzības Savienībā, un dod savu ieguldījumu, lai mazinātu minēto katastrofu izraisīto ekonomisko ietekmi uz attiecīgajām dalībvalstīm.
- (7) Ņemot vērā līdzības, kādas pastāv starp katastrofās cietušo cilvēku pamatvajadzību apmierināšanu Savienībā, sniedzot ārkārtas atbalstu, un humānās palīdzības sniegšanu cilvēka izraisītu vai dabas katastrofu skartiem cilvēkiem trešās valstīs, visas saskaņā ar šo regulu veiktās operācijas būtu jāīsteno atbilstoši starptautiski apstiprinātiem humānās palīdzības sniegšanas principiem. Minētās darbības ir pasākumi, kas ir piemēroti ekonomiskajai situācijai dalībvalstīs, kuras saskaras ar minētajām grūtībām, un kas papildina Savienības darbību, mudinot dalībvalstis sadarboties, lai uzlabotu tādu sistēmu efektivitāti, kas paredzētas dabas vai cilvēka izraisītu katastrofu novēršanai un aizsardzībai pret tām.
- (8) Ņemot vērā nepieciešamību rīkoties solidāri, ārkārtas atbalsta sniegšana saskaņā ar šo regulu būtu jāfinansē no Savienības vispārējā budžeta, kā arī no iemaksām, ko var veikt citi publiskā vai privātā sektora dalībnieki.
- (9) Izdevumu atlīdzināšana un publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršana saskaņā ar šo regulu būtu jāīsteno atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES, Euratom) Nr. 966/2012⁽¹⁾, ņemot vērā ārkārtas atbalsta specifiku. Tāpēc ir lietderīgi paredzēt, ka dotācijas un publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesības var piešķirt tieši vai netieši un ka ar dotācijām, ko var piešķirt ar atpakaļejošu datumu, var finansēt līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām. Komisijai būtu jāvar finansēt ārkārtas atbalsta operācijas, ko veic jebkura organizācija, kurai – neatkarīgi no tā, kāds ir tās juridiskais statuss, proti, vai tā ir privātā vai publiskā sektora organizācija – ir nepieciešamā pieredze un kura vajadzības gadījumā minētajā nolūkā īsteno tiešu vai netiešu pārvaldību.
- (10) Turklāt ir lietderīgi paļauties uz organizācijām, ar kurām Komisija ir noslēgusi partnerības pamat nolīgumus saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1257/96⁽²⁾, ņemot vērā nozīmi, kāda ir pieredzei, kuru minētās organizācijas ir guvušas humānās palīdzības sniegšanā ciešā sadarbībā ar Komisiju. Lai panāktu jebkāda saskaņā ar šo regulu sniedzamā ārkārtas atbalsta maksimālu sinerģiju un efektivitāti, būtu jācenšas iesaistīt vietējās nevalstiskās organizācijas, kad vien tas iespējams, šajā nolūkā izmantojot partnerorganizācijas ar partnerības pamat nolīgumiem.
- (11) Visā izdevumu cikla laikā ar samērīgu pasākumu palīdzību būtu jāaizsargā Savienības finanšu intereses, tostarp novēršot, atklājot un izmeklējot pārkāpumus, atgūstot zaudētus, nepamatoti izmaksātus vai nepareizi izmantotus līdzekļus un vajadzības gadījumā nosakot administratīvās un finansiālas sankcijas saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012.
- (12) Ar šo regulu būtu jānosaka pamats finansiāla atbalsta sniegšanai dabas vai cilvēka izraisītu katastrofu gadījumā, kad Savienība labāk nekā dalībvalstis, tām rīkojoties atsevišķi un nekoordinēti, solidaritātes garā spētu mobilizēt pienācīga apjoma finansējumu un izmantot to saimnieciski, lietderīgi un efektīvi, lai īstenotu operācijas, kurās potenciāli tiek glābta dzīvība, tādējādi tās mēroga un papildināmības dēļ nodrošinot efektīvāku rīcību.
- (13) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga vai iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1257/96 (1996. gada 20. jūnijs) par humāno palīdzību (OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp.).

- (14) Ārkārtas atbalsta sniegšana saskaņā ar šo regulu būtu pienācīgi jāpārbauda, vajadzības gadījumā izmantojot visatbilstošāko pieredzi, kas pieejama Savienības līmenī. Turklāt būtu jāizvērtē šīs regulas vispārējā īstenošana.
- (15) Tā kā atbalsts ir nepieciešams steidzami, šai regulai būtu jāstājas spēkā nekavējoties,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šajā regulā ir noteikts regulējums, saskaņā ar kuru Savienības ārkārtas atbalstu var piešķirt ar specifiskiem pasākumiem atbilstīgi ekonomiskajai situācijai notiekošas vai potenciālas dabas vai cilvēka izraisītas katastrofas gadījumā. Šādu ārkārtas atbalstu var sniegt tikai tad, ja katastrofas apjoms un ietekme ir tik liela, ka izraisa smagas un plašas humānās sekas vienā vai vairākās dalībvalstīs, un tikai ārkārtas apstākļos, kad nav pietiekams neviens cits instruments, kas pieejams dalībvalstīm vai Savienībai.
2. Saskaņā ar šo regulu sniedzamā ārkārtas atbalsta nolūks ir atbalstīt skartās dalībvalsts darbības, un tas papildina šīs darbības. Šajā nolūkā nodrošina ciešu sadarbību un apspriešanos ar skarto dalībvalsti.

2. pants

Ārkārtas atbalsta aktivizēšana

1. Lēmumu par saskaņā ar šo regulu sniedzamā ārkārtas atbalsta aktivizēšanu notiekošas vai potenciālas katastrofas gadījumā pieņem Padome, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu un vajadzības gadījumā norādot aktivizēšanas ilgumu.
2. Padome nekavējoties izskata 1. punktā minēto Komisijas priekšlikumu un lemj par ārkārtas atbalsta aktivizēšanu, ņemot vērā situācijas steidzamību.

3. pants

Atbalstāmās darbības

1. Saskaņā ar šo regulu sniedzamais ārkārtas atbalsts nodrošina uz vajadzībām pamatotu ārkārtas reakciju, kas papildina skarto dalībvalstu reaģēšanas darbības, kuru mērķis ir saglabāt dzīvību, novērst un atvieglot cilvēku ciešanas un uzturēt cilvēka cieņu, kur vien rodas šāda vajadzība 1. pantā minētās katastrofas rezultātā.
2. Ārkārtas atbalsts, kā minēts 1. punktā, var ietvert jebkuru humānās palīdzības darbību, kas būtu tiesīga saņemt Savienības finansējumu, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1257/96 2., 3. un 4. pantu, un tādējādi tas var ietvert atbalsta, palīdzības un, ja nepieciešams, aizsardzības operācijas dzīvības glābšanai un saglabāšanai katastrofu laikā vai tūlīt pēc tām. Ar to var arī finansēt jebkurus citus izdevumus, kas ir tieši saistīti ar ārkārtas atbalsta īstenošanu saskaņā ar šo regulu.
3. Ārkārtas atbalstu saskaņā ar šo regulu piešķir un īsteno saskaņā ar humānās palīdzības pamatprincipiem – cilvēcību, neitralitāti, objektivitāti un neatkarību.
4. Komisija vai Komisijas izraudzītas partnerorganizācijas veic 2. punktā minētās darbības. Komisija par partnerorganizācijām var izraudzīties nevalstiskās organizācijas, specializētus dalībvalstu dienestus vai starptautiskās aģentūras un organizācijas, kam ir nepieciešamā pieredze. Šajā procesā Komisija turpina ciešu sadarbību ar skarto dalībvalsti.

4. pants

Finansiālās intervences veidi un īstenošanas procedūras

1. Komisija Savienības finanšu atbalstu īsteno saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012. Jo īpaši Savienības finansējumu, kas paredzēts atbalsta darbībām saskaņā ar šo regulu, īsteno tiešā vai netiešā pārvaldībā atbilstīgi minētās regulas 58. panta 1. punkta attiecīgi a) un c) apakšpunktam.
2. Saskaņā ar šo regulu sniedzamo ārkārtas atbalstu finansē no Savienības vispārējā budžeta un no iemaksām, ko citi publiskā vai privātā sektora dalībnieki var veikt kā ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 21. panta 4. punktu.
3. Savienības finansējumu, kas paredzēts atbalsta darbībām saskaņā ar šo regulu un īstenojams tiešā pārvaldībā, Komisija atbilstīgi Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 128. panta 1. punktam var piešķirt tieši, nepublicējot uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus. Šajā nolūkā Komisija var noslēgt partnerības pamat nolīgumus vai izmantot esošos partnerības pamat nolīgumus, kas noslēgti, ievērojot Regulu (EK) Nr. 1257/96.
4. Gadījumos, kad Komisija īsteno ārkārtas atbalsta operācijas ar nevalstisko organizāciju starpniecību, finansiālo un operatīvo spēju kritērijus uzskata par izpildītiem, ja starp minēto organizāciju un Komisiju ir spēkā partnerības pamat nolīgums, ievērojot Regulu (EK) Nr. 1257/96.

5. pants

Attiecināmās izmaksas

1. Ar Savienības finansējumu var segt visas tiešās izmaksas, kas vajadzīgas 3. pantā noteikto atbalstāmo darbību īstenošanai, tostarp ar minētajām darbībām saistīto preču un pakalpojumu iegādei, sagatavošanai, savākšanai, transportēšanai, uzglabāšanai un izplatīšanai.
2. Partnerorganizāciju netiešās izmaksas arī var segt saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012.
3. Ar Savienības finansējumu var segt arī izdevumus saistībā ar sagatavošanas, pārraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas darbībām, kas vajadzīgas saskaņā ar šo regulu sniedzamā ārkārtas atbalsta pārvaldībai.
4. Ar Savienības finansējumu, kas paredzēts ārkārtas atbalsta darbībām saskaņā ar šo regulu, var segt līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām.
5. Par izdevumiem, kas partnerorganizācijai radušies pirms finansējuma pieteikuma iesniegšanas datuma, var saņemt Savienības finansējumu.

6. pants

Savienības darbību papildināmība un konsekvence

Tiek veicināta sinerģija un papildināmība ar citiem Savienības instrumentiem, jo īpaši ar tiem, uz kuru pamata var sniegt kaut kāda veida ārkārtas palīdzību vai atbalstu, piemēram, Regulu (ES) Nr. 2012/2002, Lēmumu Nr. 1313/2013/ES, Regulu (EK) Nr. 1257/96, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 223/2014 ⁽¹⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 513/2014 ⁽²⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 514/2014 ⁽³⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 515/2014 ⁽⁴⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 516/2014 ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 223/2014 (2014. gada 11. marts) par Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām (OV L 72, 12.3.2014., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 513/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko kā daļu no Iekšējās drošības fonda izveido finansiālā atbalsta instrumentu policijas sadarbībai, noziedzības novēršanai un apkarošanai un krīžu pārvarēšanai un atceļ Padomes Lēmumu 2007/125/TI (OV L 150, 20.5.2014., 93. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 514/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko paredz vispārīgus noteikumus Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondam un finansiālā atbalsta instrumentam policijas sadarbībai, noziedzības novēršanai un apkarošanai un krīžu pārvarēšanai (OV L 150, 20.5.2014., 112. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 515/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko kā daļu no Iekšējās drošības fonda izveido finansiāla atbalsta instrumentu ārējām robežām un vīzām un atceļ Lēmumu Nr. 574/2007/EK (OV L 150, 20.5.2014., 143. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 516/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko izveido Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, groza Padomes Lēmumu 2008/381/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumus Nr. 573/2007/EK un Nr. 575/2007/EK un Padomes Lēmumu 2007/435/EK (OV L 150, 20.5.2014., 168. lpp.).

7. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

1. Komisija veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka, īstenojot saskaņā ar šo regulu finansētas darbības, Savienības finanšu intereses tiek aizsargātas, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādam citām nelikumīgām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un, ja ir atklāti pārkāpumi, atgūstot nepareizi izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgas, samērīgas un atturošas administratīvas un finansiālas sankcijas.
2. Komisijai vai tās pārstāvjiem un Revīzijas palātai ir pilnvaras, pārbaudot dokumentus un veicot pārbaudes uz vietas, revidēt visus dotāciju saņēmējus, līgumslēdzējus un apakšuzņēmējus, kuri ir saņēmuši Savienības līdzekļus saskaņā ar šo regulu.
3. Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) var veikt izmeklēšanas, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, ievērojot noteikumus un procedūras, kas izklāstītas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ⁽¹⁾, un Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ⁽²⁾, lai konstatētu, vai saistībā ar dotāciju nolīgumu vai dotāciju lēmumu, vai līgumu, ko finansē saskaņā ar šo regulu, ir notikusi krāpšana, korupcija vai kāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses.
4. Neskarot 1., 2. un 3. punktu, līgumos un dotāciju nolīgumos, kā arī nolīgumos ar starptautiskajām organizācijām un dalībvalstu specializētajiem dienestiem, kuri izriet no šīs regulas īstenošanas, ietver noteikumus, ar kuriem nepārprotami nosaka Komisijas, Revīzijas palātas un OLAF pilnvaras saskaņā ar to attiecīgajām kompetences jomām veikt šādas revīzijas un izmeklēšanu.

8. pants

Pārraudzība un izvērtēšana

1. Darbības, kas saņem finansiālu atbalstu saskaņā ar šo regulu, regulāri pārrauga. Vēlākais divpadsmit mēnešus pēc ārkārtas atbalsta aktivizēšanas kādā konkrētā situācijā saskaņā ar 2. pantu Komisija Padomei iesniedz ziņojumu un vajadzības gadījumā priekšlikumus tā izbeigšanai.
2. Līdz 2019. gada 17. martam Komisija iesniedz Padomei šīs regulas darbības izvērtējumu kopā ar ierosinājumiem par šīs regulas turpmāku piemērošanu un vajadzības gadījumā – priekšlikumus tās grozīšanai vai tās darbības izbeigšanai.

9. pants

Spēkā stāšanās un aktivizēšana

1. Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Ar šo Padome pieņem lēmumu ārkārtas atbalstu saskaņā ar šo regulu aktivizēt tās spēkā stāšanās dienā attiecībā uz bēgļu un migrantu pieplūdumu Savienībā uz trīs gadu ilgu laikposmu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 15. martā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
A.G. KOENDERS
